

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Anne Juul Sørensen
Version 3.1

Forholdsregler ved ESBL producerende enterobakterier (med særlig resistens)

Gældende fra jan 2023
Revideres inden jan 2026

Baggrund

ESBL (Extended Spectrum Beta-Lactamaser) er et enzym der kan nedbryde en række antibiotika, og som nogle bakterier kan udskille. Derved bliver bakterierne modstandsdygtige (resistente) overfor en lang række antibiotika og kaldes derfor multiresistente bakterier (herunder resistens over for gentamicin og ciprofloxacin). ESBL findes i en lang række bakterier specielt tarmbakterier - eksempelvis klebsiella. Ofte giver de ikke symptomer hvis de findes i tarmen, men hvis de spreder sig til blæren eller blodet, bliver borgeren syg af dem.

Det er dog ikke alle ESBL producerende enterobakterier, som er multiresistente, så de supplerende infektionshygiejniske tiltag i denne retningslinje efterleves kun hvis der er særlig resistens (spørg Hygiejnesygeplejersken), og ellers følges de generelle hygiejniske forholdsregler.

Formål

At sundhedspersonalet udøver en ensartet behandling af borgeren, hvor de generelle og supplerende hygiejniske forholdsregler håndteres korrekt, således at smitte hindres.

Smittevej

ESBL smitter via direkte og indirekte kontakt. Findes primært i mave-tarmkanalen og smitter derfor hovedsagligt via afføring og evt. urin. De kan give alvorlige infektioner eks. blodforgiftning eller infektion i forbindelse med et fremmedlegemer.

Behandling

Podninger kan være falsk negative, såfremt borgeren er i antibiotisk behandling. Længerevarende bærertilstand ses hos borgere, der er i langvarig eller gentagne antibiotikabehandlinger. Ophævelse af bærertilstand og supplerende forholdsregler kan derfor kun ske når kommunens hygiejnesygeplejerske har været indover i samarbejde med mikrobiologisk afdeling.

Krav til personalet

Personalet skal efterleve de generelle infektionshygiejniske retningslinjer både i forhold til uniformsetikette, håndhygiejne samt brug af værnemidler.

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Anne Juul Sørensen
Version 3.1

Forholdsregler ved ESBL producerende enterobakterier (med særlig resistens)

Gældende fra jan 2023
Revideres inden jan 2026

Håndhygiejne

Da ESBL-producerende bakterier smitter via direkte og indirekte kontakt, er håndhygiejne den vigtigste enkeltstående faktor for at stoppe smittespredning.

Borgeren skal udføre håndhygiejne efter toiletbesøg, før håndtering af mad, før måltider og før boligen forlades.

Besøgende opfordres til at udføre håndhygiejne, når boligen forlades.

Værnemidler

Personalet skal efterleve de generelle infektionshygiejniske retningslinjer – bl.a. anvende engangshandsker og engangsforklæde ved håndtering af beboerens udskillelser, ved nedre toilette, ved behandling af sår og ved rengøringsopgaver.

Ved voldsom diaré anvendes overtrækskittel.

Hvis multiresistent bakterie er påvist i ekspektorat, og der samtidig er symptomer på luftvejsinfektion, anvendes maske og øjenbeskyttelse inden for ca. en meters afstand af beboeren.

Rengøring af bolig

Rengøringspersonale informeres om ESBL, og skal anvende samme værnemidler som plejepersonalet.

Kontaktpunkter (sengehest, sengebord, armatur, håndvask på badeværelse, toilet, evt. bækkenstol mv.) rengøres dagligt med vand og sæbe (gerne grøn Wet Wipe klude) og aftørres efterfølgende med ethanol til overflader(eks. blå Wet Wipe klude).

Spild af urin, afføring og andre ekskretorer/sekreter optørres straks, og området rengøres, og efterfølgende desinficeres med ethanol til overflader.

I eget hjem rengøres toiletfaciliteter og sengehest og sengebord dagligt, og der laves en individuel vurdering på hvor hyppigt der skal rengøres i hjemmet, hvis der er brug for hjælp til yderligere rengøring.

Ved ophør af de hygiejniske forholdsregler, skal der foretages grundig rengøring af borgerens bolig, med fokus på kontaktpunkter.

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Anne Juul Sørensen
Version 3.1

Forholdsregler ved ESBL producerende enterobakterier (med særlig resistens)

Gældende fra jan 2023
Revideres inden jan 2026

Rengøring af udstyr

Udstyr skal som hovedregel være personbunden. Ellers skal det rengøres og desinficeres med ethanol til overflader inden det tages ud fra borgerens stue.

Udstyr som bækkenstol/bækken, rollator og kørestol rengøres og desinficeres dagligt med ethanol til overflader. (sengebord og vaskefad rengøres og desinficeres efter brug med ethanol til overflader).

Tøj og linned

Undertøj, håndklæder og sengetøj vaskes ved minimum 80° C. Anden beklædning vaskes ifølge anvisning. Beklædning forurennet med urin, afføring, sårsekreter eller lignende vaskes separat. Vaskeri informeres om særlig smitterisiko, og tøjet lægges i lufttætte poser, inden det tages med på vaskeriet.

Håndtering af affald

Affald emballeres forsvarligt og bortskaffes som almindelig dagrenovation

Fællesrum på plejecentre samt dagscentre

Beboeren skal være iført rent tøj og have rene, tætsluttende forbindinger, ren ble og kateterpose skal være dækket af tøjet. Derudover skal han guides til håndhygiejne inden egen bolig forlades

Borgeren bør ikke benytte buffet og anden selvbetjent madservering – særligt ikke hvis han har diaré.

Pleje- og rehabiliteringscenter

Beboeren skal have eget værelse og eget bad/toilet.

Litteraturhenvisning

Nationale infektionshygiejniske retningslinjer for plejehjem, hjemmepleje og bosteder, SSI, CEI, 1. udgave 2020

<https://hygiejne.ssi.dk/NIRPrimaersector>

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Forholdsregler ved ESBL producerende enterobakterier (med særlig resistens)

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Anne Juul Sørensen
Version 3.1

Gældende fra jan 2023
Revideres inden jan 2026

Nationale infektionshygiejniske retningslinjer, om supplerende forholdsregler ved infektioner og bærertilstand i sundhedssektoren, SSI, CEI, 5.1 udgave 2019

<https://hygiejne.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/nir/nir-supplerende.pdf?la=da>

Nationale infektionshygiejniske retningslinjer, om generelle forholdsregler i sundhedssektoren, SSI, CEI, 1. udgave 2017

<https://hygiejne.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/nir/nir-generelle.pdf?la=da>